

ΑΝΑΠΛΟΥΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ & ΜΟΡΦΩΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ. ΟΨΕΙΣ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΤΕΧΝΩΝ.

Μουσική: από το Βυζάντιο στον Ελληνισμό.
Ελληνική Βυζαντινή Χορωδία - Διεύθυνση: Λυκούργος Αγγελόπουλος

Μέγαρο Μουσικής Αθηνών – Αίθουσα Φίλων της Μουσικής
Πέμπτη, 4 Φεβρουαρίου 2010 – Ωρα: 20:30

Το καλλιτεχνικό πρόγραμμα περιλαμβάνει τα ακόλουθα έργα:

A. (α) «Ίκετήριος, πρὸς τὸν φιλόανθρωπον Θεὸν καὶ Σωτῆρα ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, Ἀκολουθία ὑπὲρ τοῦ περιβάλλοντος ἡμᾶς στοιχείου καὶ εὐσταθείας πάσης τῆς κτίσεως»,
ὑπὸ Γερασίμου Μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου.

Πρώτη εκτέλεση σε παγκόσμια κλίμακα.

(β) Κράτημα, Ιωάννου Κουκουζέλλη.

B. Ακολουθία των Τριών Παίδων.

Ἐχει παρουσιασθεῖ στο Μητροπολιτικό Μουσείο της Νέας Υόρκης, καθώς και σε συναυλίες στη Γερμανία, την Ιταλία (σειρά εμφανίσεων), το Λονδίνο και το Παρίσι.

Οι εν λόγω ακολουθίες αποτελούν, επιπλέον, μέρος θεματικής σειράς εκδόσεων με το γενικό τίτλο «Ειδικές Ακολουθίες της Ορθοδόξου Ανατολικής Εκκλησίας», πρόγραμμα που η Ελληνική Βυζαντινή Χορωδία έχει ξεκινήσει από το 2005 και το οποίο υποστηρίζεται εν μέρει από το Ίδρυμα Ιωάννου Φ. Κωστοπούλου.

Τα έσοδα από τη συναυλία θα υποστηρίξουν:

(α) τη μουσική ψηφιακή έκδοση της Α΄ ακολουθίας (ειδική θήκη με ένθετο μικρό δίγλωσσο βιβλίο και ψηφιακό δίσκο), αντίτυπα της οποίας θα δωρισθούν στο Οικουμενικό Πατριαρχείο, και

(β) την περαιτέρω ανάπτυξη και εφαρμογή του προγράμματος «Άνθρωπος και Περιβάλλον. Ώψεις μέσω των Τεχνών.».

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικάς με τη συναυλία και το πρόγραμμα παραμένουμε στη διάθεσή σας στα εξής στοιχεία επικοινωνίας: 210 275 0755, 6980 024 090, 6932 384 496, info@anaplous.net . Εισιτήρια: 210 728 2333.

Σχεδιασμός και Παραγωγή: ΑΝΑΠΛΟΥΣ – Πολιτισμικές και Μορφωτικές Δράσεις

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για κάθε σχετική αναφορά / δημοσίευση και
Σας ευχόμαστε κάθε πρόοδο στο Νέο Έτος.

ΑΝΑΠΛΟΥΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ & ΜΟΡΦΩΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Συνοδευτικό υλικό:

1. Ιστορικό Χορωδίας και βιογραφικό σημείωμα Καλλιτεχνικού Διευθυντή.
2. Περιγραφή μουσικής ψηφιακής έκδοσης.
3. Δράσεις, στο πλαίσιο του θεματικού προγράμματος, που έχουν εφαρμοσθεί και προγραμματισμός στο εγγύς μέλλον.
4. Φωτογραφίες.

Ελληνική Βυζαντινή Χορωδία, 1977 – 2009

Η Ελληνική Βυζαντινή Χορωδία ιδρύθηκε το 1977 από τον Λυκούργο Αγγελόπουλο και τους συνεργάτες του, με σκοπό τη μελέτη και παρουσίαση της βυζαντινής μουσικής όπως έφθασε ως τις μέρες μας με τη γραπτή και προφορική παράδοση. Μεταξύ των ερμηνειών της, ξεχωρίζουν η παρουσίαση αποσπασμάτων αρχαίας ελληνικής μουσικής και παλαιορωμαϊκού μέλους (Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου, Ωδείο Ηρώδου Αττικού), η παλαιά

ακολουθία του Ασματικού Εσπερινού (αποκατάσταση της ακολουθίας και μεταγραφή Αλ. Λίγκα - Ιω. Αρβανίτη), καθώς και οι πολλαπλές καλλιτεχνικές συνεργασίες της με χορωδίες από χώρες της διευρυμένης Ε.Ε.. Έχει επίσης ερμηνεύσει σε παγκόσμια πρώτη τα έργα των Μιχάλη Αδάμη «Ροδανόν» και Σωτήρη Φωτόπουλου «Ωδή Α΄».

Το 1990 σηματοδότησε την έναρξη σειράς ηχογραφήσεων για την έκδοση των έργων του μεγάλου βυζαντινού μαστορα Ιωάννη Κουκουζέλη, πρόγραμμα το οποίο ενισχύθηκε από το Κοινοφελές Ίδρυμα Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης.

Συναυλίες: πάνω από 1000 συναυλίες, στην Ελλάδα και σε 31 χώρες της Ευρώπης, της Ασίας, της Αμερικής και της Αφρικής. Κορυφαία γεγονότα αποτελούν η συμμετοχή της στην Πανορθόδοξη Θ. Λειτουργία των Χριστουγέννων στη Βηθλεέμ για τον εορτασμό των 2000 χρόνων από τη Γέννηση του Σωτήρος, καθώς και η συμμετοχή της στην ακολουθία της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχη κ. κ. Βαρθολομαίου στις Θείες Λειτουργίες και άλλες ακολουθίες που ετέλεσε στη Βενετία, τη Ρώμη, τη Ραβέννα (2002), τη Μπολόνια (2005) και το Κίεβο (2008).

Δισκογραφία: Οκτώ δίσκοι ακτίνας (CD) στη Γαλλία και στην Ελλάδα, και περισσότερες από τριάντα κασσέτες.

Βιβλιογραφία: Λυκούργου Αγγελόπουλου, *Η σημασία της έρευνας και της διδασκαλίας του Σίμωνος Καραΐ ως προς την επισήμανση και καταγραφή της ενέργειας των σημείων χειρονομίας*, Πέτρου Μανουήλ Εφεσίου, *Ανθολογία*, Ιωάννη Κουκουζέλη, *Εκλογή Έργων*, Γεωρ. Κωνσταντίνου, *Θεωρία και Πράξη της Εκκλησιαστικής Μουσικής*.

Ιστοχώρος: //www.analogion.com/GreekByzantineChoir

ΑΝΑΠΛΟΥΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ & ΜΟΡΦΩΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Λυκούργος Αγγελόπουλος

Ο Λυκούργος Αγγελόπουλος γεννήθηκε στον Πύργο Ηλείας το 1941. Σπούδασε νομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και βυζαντινή μουσική κοντά στο Σίμωνα Καρά, στον φερώνυμο Σύλλογο προς Διάδοσιν της Εθνικής Μουσικής.

Διδάσκει βυζαντινή μουσική στα Ωδεία Αθηνών, Φ. Νάκας και Ν. Σκαλκώτας. Διευθύνει, επίσης, τις Σχολές Βυζαντινής Μουσικής των Ι. Μητροπόλεων Ηλείας, Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου, Φθιώτιδος και είναι συνεργάτης της Ε.ΡΑ. στον τομέα της βυζαντινής μουσικής. Είναι Πρωτοψάλτης στον Ιερό Ναό Αγίας Ειρήνης (πρώτης Μητρόπολης των Αθηνών) από το 1982, όπου αποκατέστησε τους βυζαντινούς χορούς της και έθεσε τέρμα στην πολυετή μουσική εκτροπή του Ι. Σακκελαρίδη. Διατελεί μέλος στην Καλλιτεχνική Επιτροπή του ΥΠ.Ε.Π.Θ. για τα Μουσικά Σχολεία, πρόεδρος του Κέντρου Σύγχρονης Μουσικής Έρευνας (Κ.ΣΥ.Μ.Ε.), και είναι ιδρυτής και διευθυντής της Ελληνικής Βυζαντινής Χορωδίας.

Ο Λυκούργος Αγγελόπουλος έχει ερμηνεύσει έργα κυρίως του Μιχάλη Αδάμη και του Δημήτρη Τερζάκη, καθώς και των Κυριάκου Σφέτσα, Γ. Κυριακάκη, John Tavener κ.ά.. Συμμετέχει στην ερευνητική ομάδα του Μ. Régès που ερευνά τα παλαιά δυτικά μέλη και τη σχέση τους με το βυζαντινό.

Η αρθρογραφία του σε θέματα βυζαντινής μουσικής είναι πολυάριθμη. Το 2005 εκδόθηκε στη Γαλλία το έργο του με τίτλο *Les voix byzantines* (Βυζαντινές Φωνές). Επίσης, έχει ηχογραφήσει το βυζαντινό, παλαιορωμαϊκό, αμβροσιανό και άλλα παλαιά δυτικά μέλη σε δίσκους που εκδόθηκαν στη Γαλλία με το Ensemble Organum.

Το 1994 η Α.Θ.Π. ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος του απένειμε το οφίκιο του Άρχοντος Πρωτοψάλτου της Αγιοτάτης Αρχιεπισκοπής Κωνσταντινουπόλεως. Έχει τιμηθεί, επίσης, από τον μακαριστό Πατριάρχη Ιεροσολύμων κυρό Διόδωρο, την Εκκλησία της Φιλανδίας, καθώς και από πολλές Μητροπόλεις της Εκκλησίας της Ελλάδος. Η Σεπτή Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος τού έχει απονεμίσει δύο φορές την ευαρέσκειά της, και το 2006 το παράσημο του Αποστόλου Παύλου. Ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας, Κωνσταντίνος Στεφανόπουλος, του απένειμε την τιμητική διάκριση του Αργυρού Σταυρού του Τάγματος του Φοίνικος (2004).

Περιγραφή Έκδοσης

Ειδική ακολουθία της Ορθοδόξου Ανατολικής Εκκλησίας, ικετήριος για τη διαφύλαξη του περιβάλλοντος. Τα μουσικά μέλη της ηχογραφούνται με την Ελληνική Βυζαντινή Χορωδία (20μελές σύνολο), σε διδασκαλία και διεύθυνση του Άρχ. Πρωτοψάλτου Λ. Αντ. Αγγελόπουλου, ο οποίος επιμελείται επιστημονικά και μουσικολογικά την έκδοση.

ΑΝΑΠΛΟΥΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ & ΜΟΡΦΩΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Εκδότης

Ελληνική Βυζαντινή Χορωδία

Μορφή

CD, ένθετο μαζί με μικρό δίγλωσσο βιβλίο σε ειδική δίπτυχη θήκη.
Το έργο του εξωφύλλου έχει φιλοτεχνήσει η αγιογράφος Ανθή Βαλσαμάκη.

Κείμενα

Πρόλογος Οικουμενικού Πατριάρχου
Η οικολογική δράση της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχου
Εισαγωγικό μουσικολογικό σημείωμα
Η αγιογραφική απεικόνιση στοιχείων του περιβάλλοντος
Η αποτύπωση στοιχείων στα εκκλησιαστικά ενδύματα και σκεύη
Σύντομη αναφορά στο Γεράσιμο Μικραγιαννανίτη (†1991)
Ιστορικό της Ελληνικής Βυζαντινής Χορωδίας

Συνεργάτες

- Αγγελόπουλος, Λυκούργος – *Επιστημονικός και Καλλιτεχνικός υπεύθυνος*
- Βαλσαμάκη, Ανθή – *Αγιογράφος*
- Ντε Τσάβες, Λίλλα – *Εθνολόγος, Συνεργάτης του Μουσείου Μπενάκη, Πρόεδρος του πολιτιστικού φορέα Heritage & Museums*
- π. Ιωάννης Χρυσσαυγής – *Καθηγητής Θεολογίας, Holly Cross Greek Orthodox School of Technology, Brookline*
- Τσελίκας, Αγαμέμνων – *Φιλολόγος, Παλαιογραφικό Αρχείο Μορφωτικού Ιδρύματος Εθνικής Τραπέζης*
- Κατσάνη, Βασιλεία – *Σύμβουλος έκδοσης*

Πηγές Φωτογραφικού Υλικού

Αρχεία συνεργατών & Αρχείο Ελληνικής Βυζαντινής Χορωδίας
Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης
Μουσείο Μπενάκη
Πελοποννησιακό Λαογραφικό Ίδρυμα
Ιερά Μονή Θεοβαδίστου Όρους Σινά

Η έκδοση πραγματοποιείται με την ευγενική υποστήριξη των:

ΙΔΡΥΜΑ ΙΩΑΝΝΟΥ Φ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΚΤΕΡ Α.Ε.

ΑΝΑΠΛΟΥΣ – Πολιτισμικές & Μορφωτικές Δράσεις

ΑΝΑΠΛΟΥΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ & ΜΟΡΦΩΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Άνθρωπος και Περιβάλλον. Όψεις μέσω των Τεχνών.

Θεματική σειρά πολιτισμικών και μορφωτικών δράσεων

Εφαρμόστηκαν

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

«Ζωγράφοι του Ελληνισμού. Γιάννης Μαγκανάρης.»
(Αλεξάνδρεια, 1918 – Αθήνα, 2007)

Έκδοση μονογραφίας και παρουσίαση (21/9/2009) – Αναδρομική έκθεση (24/09 – 1/11/2009)

Σε συνεργασία με το Κοινοφελές Ίδρυμα Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης, το Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, το Δήμο Σιφνίων, και την υποστήριξη επικοινωνίας από το Σύνδεσμο Αιγυπτιακών Ελλήνων.

«Ο Κύκλος του Χρόνου. Άγγελοι.»

Ανθή Βαλσαμάκη, αγιογράφος

Έκθεση στο χώρο SMART – Α. ΙΣΜΑΗΛΟΣ Α.Ε. (21/12/2009 – 7/1/2010) και παρουσίαση πρωτότυπου εταιρικού δώρου.

ΟΜΙΛΙΕΣ

«Λόγος και Εικόνα. Βυζαντινά Μολυβδόβουλα.»

Δρ Βέρα Bulgurlu, αρχαιολόγος

Αίθουσα Αναγνωστηρίου Σπανίων Βιβλίων Ιωάννη Β. Μανδύλα, Αμερικανική Σχολή Κλασικών Σπουδών (Αθήνα, 23/11/2009)

Προγραμματισμένες

ΕΝΤΥΠΕΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

«Αριστεία». Επιτραπέζιο ημερολόγιο 2010.

Συμπαράγωγή με την εταιρεία γραφικών τεχνών ΜΠΑΞΑΣ Α.Ε. και το γραφείο οπτικής επικοινωνίας labrouli's creative.

ΜΟΥΣΙΚΗ

«Μουσική: από το Βυζάντιο στον Ελληνισμό.»

Ελληνική Βυζαντινή Χορωδία, υπό τη διεύθυνση του Λυκούργου Αγγελόπουλου.

Μέγαρο Μουσικής Αθηνών - Αίθουσα Φίλων της Μουσικής, Πέμπτη, 4 Φεβρουαρίου 2010.

ΜΟΥΣΙΚΗ

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Τίτλος προς επιβεβαίωση.

Ελληνική Βυζαντινή Χορωδία, υπό τη διεύθυνση του Λυκούργου Αγγελόπουλου & Ανθή Βαλσαμάκη.

Συναυλία & master class, έκθεση εικόνων & εργαστήρια για παιδιά.

Μασσαλία, Οκτώβριος 2010

Κωνσταντινούπολις, Νοέμβριος 2010

ΑΝΑΠΛΟΥΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ & ΜΟΡΦΩΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Γενικές πληροφορίες για το διεθνές θεματικό πρόγραμμα «Άνθρωπος και Περιβάλλον. Όψεις μέσω των Τεχνών.»

Σκοπός του προγράμματος είναι να επαναπροσδιορίσει την έννοια και τη σημασία της λέξης «περιβάλλον» στη σύγχρονη εποχή, μέσα από την ανάδειξη της στενής αμφίδρομης σχέσης των τεχνών και των λειτουργιών τους με το «οικείο περιβάλλον», υπό το πρίσμα του διπόλου «Άνθρωπος και Περιβάλλον».

Ο άνθρωπος συνδέεται, στενά, αμφίδρομα, με ικανή και αναγκαία συνθήκη, με το περιβάλλον του. Ως περιβάλλον εννοούμε τη φύση, τα ζώα, τα πτηνά, τον αέρα, τη θάλασσα, τη γη, τη φωτιά, την οικία του, τους χώρους όπου συχνάζει, τους ανθρώπους που συγχρωτίζεται, το χώρο της εργασίας του. Δεν μπορεί να εννοηθεί ο όρος «προστασία και διαφύλαξη του περιβάλλοντος» χωρίς τη δική του μεταστροφή, την αλλαγή της σκέψης και των συμπεριφορών του, τη δημιουργία μιας «καινής» σχέσης με το περιβάλλον του.

Προκειμένου ο ΑΝΑΠΛΟΥΣ να συμβάλλει από την πλευρά και με τις δικές του δυνάμεις στην ευαισθητοποίηση του κοινού, και ειδικότερα των νέων, στο θέμα αυτό, διαμορφώνουμε σταδιακά ένα πιλοτικό πρόγραμμα δράσεων που σχετίζονται με τις τέχνες (μουσική, ζωγραφική, χειροτεχνία, λογο-τεχνία, διαλεκτική με την έννοια των «διαδραστικών» ομιλιών – συζητήσεων με το κοινό, φωτογραφία / κινούμενη εικόνα), και αναδεικνύει πώς ο σύγχρονος καλλιτέχνης – δημιουργός αφουγκράζεται αυτήν την ανάγκη αλλαγής της στάσης του ανθρώπου απέναντι στα του οίκου του, άρα και επαναπροσδιορισμού της θέσης του απέναντι στα περιβάλλοντα αυτόν στοιχεία.

Περαιτέρω ανάλυση του σκεπτικού

Παλαιότερα, στις αγροτικές κοινωνίες, αλλά και σήμερα όπου υπάρχουν αυτές, ο άνθρωπος διατηρούσε και διατηρεί άριστη σχέση με το περιβάλλον του. Νοήματα και έννοιες που σήμερα καλούμαστε να διδάξουμε μέσω του λόγου στους νέους ήταν / είναι αυτονόητα, καθώς αποτελούσαν / αποτελούν τμήμα της καθημερινής ανθρώπινης λειτουργίας.

Στους ανθρώπους των πόλεων, των αστικών καταναλωτικών κοινωνιών, ερχόμαστε να μιλήσουμε, όχι όμως μέσα από τον προφορικό λόγο και τη λογική, αλλά μέσα από βαθύτερες, μυστικές δυνάμεις ψυχής, που εκφράζονται εξωτερικά μέσα από τα έργα μουσικής και τις ερμηνείες τους από σύγχρονους ερμηνευτές, τα έργα ζωγραφικής – γλυπτικής – χειροτεχνίας και τους σημερινούς χειροποίητες, τα έργα της σκηνοθετημένης απεικόνισης της καθημερινότητας μέσα από τους τωρινούς δέκτες και πομπούς εικονικών μηνυμάτων, τα έργα του λόγου που προσπαθεί να περιγράψει τα καθημερινά βιώματα μέσα από την εκφορά και τη χρήση του (λόγου) από επίλεκτους εραστές του.

Αυτή η προσπάθεια να μιλήσουμε στον σημερινό άνθρωπο και να τον ερεθίσουμε ώστε να θυμηθεί ότι αυτός βρίσκεται στο κέντρο της δημιουργίας, είναι ανόρια, χωρίς γεωγραφικά

ΑΝΑΠΛΟΥΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ & ΜΟΡΦΩΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

σύνορα, χωρίς περιορισμούς. Είναι ένα ταξίδι στο χώρο και το χρόνο, ένα ταξίδι στους σύγχρονους τόπους, μια αναφορά στο σημερινό άνθρωπο – δημιουργό – καλλιτέχνη – ερμηνευτή, ένας κύκλος με άπειρους εσωτερικούς ομόκεντρους, μια έκφραση της συνέχειας από δημιουργίας κόσμου, μια ειλικρινής επι-κοινωνία με τον άνθρωπο.

Για τον ΑΝΑΠΛΟΥΣ
Βασιλεία Κατσάνη
Σύμβουλος